

Laulības šķiršana - Čehija

SATURS

- 1 Kādi ir priekšnoteikumi, lai laulība varētu tikt šķirta?
- 2 Kādos gadījumos laulība var tikt šķirta?
- 3 Kādas ir laulības šķiršanas tiesiskās sekas attiecībā uz:
  - 3.1 laulāto personiskajām attiecībām (piemēram, attiecībā uz uzvārdu)?
  - 3.2 laulāto mantas sadales jautājumiem?
  - 3.3 nepilngadīgajiem bērniem?
  - 3.4 pienākumu maksāt uzturlīdzekļus (uzturēt) bijušam laulātajam?
- 4 Kādā ir nozīme jēdzienam “laulāto atšķiršana”?
- 5 Kādi ir priekšnoteikumi laulāto atšķiršanai?
- 6 Kādas ir laulāto atšķiršanas tiesiskās sekas?
- 7 Kāda ir praktiskā nozīme jēdzienam “laulības atzīšanas par spēkā neesošu”?
- 8 Kādos gadījumos laulība var tikt atzīta par spēkā neesošu?
- 9 Kādas ir laulības neesamības tiesiskās sekas?
- 10 Vai pastāv alternatīvas ārpustiesas iespējas, kad, nevēroties tiesā, var tikt atrisināti laulības šķiršanas jautājumi?
- 11 Kur lai es iesniedzu pieteikumu (sūdzību) par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu? Kādas ir nepieciešamās formalitātes un kādus dokumentus ir nepieciešams pievienot pieteikumam?
- 12 Vai es varu saņemt juridisko palīdzību, lai segtu ar tiesvedības procesu saistītos izdevumus?
- 13 Vai nolēmumu saistībā ar laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu ir iespējams pārsūdzēt?
- 14 Kas man jādara, lai citā dalībvalstī pieņemtu nolēmumu par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības neesamību varētu atzīt šajā dalībvalstī?
- 15 Kurā tiesā man jāvēršas, lai celtu iebildumus pret citā dalībvalstī pieņemta sprieduma par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības spēkā neesamības atzīšanu? Kāda ir procesuālā kārtība šajos gadījumos?
- 16 Kuru likumu tiesa piemēro laulības šķiršanas tiesvedības procesā, ja laulātie nedzīvo šajā dalībvalstī vai viņiem ir dažādu valstu pilsonības?

1 Kādi ir priekšnoteikumi, lai laulība varētu tikt šķirta?

Tiesa lemj par laulības šķiršanu, pamatojoties uz viena laulātā iesniegto pieteikumu. Procesa laikā tiesa noteiks, vai laulības šķiršanai ir pamats, t. i., vai laulība ir izirusi un kādi ir iziršanas iemesli.

Laulība tiek automātiski uzskatīta par izirusu, ja tā ir ilgusi vismaz vienu gadu, laulātie nav dzīvojuši kopā vismaz sešus mēnešus un otrs laulātais pievienojas laulības šķiršanas pieteikumam. Tiesa nepārliecinās par laulības iziršanas iemesliem, bet šķir laulību, ja tā secina, ka laulāto identiskie apgalvojumi par laulības iziršanu un viņu nolūks panākt laulības šķiršanu ir patiesi, un laulātie iesniedz:

galīgu tiesas lēmumu, kas apstiprina vienošanos par aizgādību pār nepilngadīgu bērnu un saskarsmes tiesības ar nepilngadīgu bērnu, kas vēl nav ieguvis pilnīgu rīcībspēju, laikposmam pēc laulības šķiršanas;

rakstisku vienošanos ar oficiāli apstiprinātiem parakstiem, kurā atrunāti finanšu jautājumi un tiesības un pienākumi saistībā ar viņu kopīgo dzīvesvietu, kā arī uzturlīdzekļu pienākums laikposmam pēc laulības šķiršanas.

Ja laulātajiem ir nepilngadīgs bērns, laulība netiks šķirta, ja īpaši iemesli nosaka, ka tas ir pretrunā bērna interesēm (piemēram, fiziska vai garīga invaliditāte). Laulība netiks šķirta, kamēr nebūs galīga tiesas nolēmuma par nepilngadīgā bērna aizgādību un saskarsmes tiesībām ar nepilngadīgu bērnu laikposmā pēc laulības šķiršanas.

Ja laulātais, kas nav vainojams laulības iziršanā laulāto pienākumu pārkāpšanas dēļ, nepiekrīt laulības šķiršanas pieteikumam un ja laulības šķiršana viņam(-ai) nodarīs nopietnu kaitējumu, tiesa noraidīs laulības šķiršanas pieteikumu, ja ārkārtēji apstākļi liecina, ka laulību vajadzētu saglabāt. Taču, ja laulātie nav dzīvojuši kopā vismaz trīs gadus, tiesa izbeigs laulību, ja tā ir izirusi.

2 Kādos gadījumos laulība var tikt šķirta?

Šķiršanās pamats ir dziļa, pastāvīga un neatgriezeniska laulības iziršana, kad nav gaidāms, ka laulātie atkal spēs dzīvot kopā.

3 Kādas ir laulības šķiršanas tiesiskās sekas attiecībā uz:

3.1 laulāto personiskajām attiecībām (piemēram, attiecībā uz uzvārdu)?

Laulātais, kas pieņēmis otra laulātā uzvārdu, var sešu mēnešu laikā pēc tam, kad lēmums par laulības šķiršanu ir kļuvis galīgs, informēt reģistru, ka viņš(-a) vēlas atgriezties savā iepriekšējā uzvārdā vai ka viņš(-a) vairs nepievienos otra laulātā uzvārdu savam sākotnējam uzvārdam.

3.2 laulāto mantas sadales jautājumiem?

Laulāto kopīpašums līdz ar viņu laulības šķiršanu vairs nav kopīpašums.

Ja kopīpašums tiek likvidēts, sadalīts vai samazināts, bijušās kopīgās saistības un tiesības tiek izbeigtas ar izlīgumu. Izlīguma līgumam jābūt rakstveidā, ja tas noslēgts laulības laikā vai ja izlīguma priekšmets ir kaut kas tāds, kura īpašumtiesību nodošanas līgums arī paredz rakstisku vienošanos. Ja laulātie nevar panākt vienošanos par izlīgumu attiecībā uz viņu kopīgo īpašumu, tiesa kopīgo īpašumu sadalīs pēc viena laulātā pieprasījuma. Sadalot kopīgo īpašumu, tiesa sāk ar pieņēmumu, ka laulātajiem pieder vienādas daļas aktīvos, kas veido viņu kopīpašumu. Katram laulātajam ir tiesības pieprasīt atmaksāt viņa(-as) ieguldījumu kopīpašumā, un katram laulātajam ir jāatmaksā tas, kas samaksāts no kopīpašuma par tikai viņam(-ai) piederošajiem aktīviem. Izlīguma procesā vispirms tiek ņemtas vērā apgādājamo bērnu vajadzības, veids, kādā katrs no laulātajiem rūpējies par ģimeni (īpaši, kā viņi rūpējušies par bērnu un laulāto kopīgo mājokli), un viņu ieguldījums kopīpašumu veidojošo aktīvu iegādē un to vērtības uzturēšanā.

Ja trīs gadu laikā pēc laulības šķiršanas netiek noslēgts izlīguma līgums vai ja nav iesniegts pieteikums par sadali ar tiesas nolēmumu, tiek uzskatīts, ka kustamā manta pieder personai, kas to izmanto kā īpašnieks tikai savām, savas ģimenes vai savas māsaiņniecības vajadzībām. Tiek uzskatīts, ka citi kustama manta un nekustamais īpašums ir kopīpašums, kas vienādās daļās pieder katram līdzīpašniekam; tas pats attiecas uz citām īpašumtiesībām, saņemamajām summām un parādiem.

3.3 nepilngadīgajiem bērniem?

Pirms tādu vecāku laulības šķiršanas, kam ir nepilngadīgs bērns, kurš vēl nav pilnībā rīcībspējīgs, tiesa noteiks laulāto tiesības un pienākumus saistībā ar bērnu laikposmam pēc laulības šķiršanas. Konkrēti, tiesa noteiks, kuram vecākam būs aizgādība pār bērnu, un veidu, kādā katrs vecāks dos ieguldījumu bērna uzturlīdzekļos.

3.4 pienākumu maksāt uzturlīdzekļus (uzturēt) bijušam laulātajam?

Šķirtajam laulātajam ir pienākums uzturēt otru šķirto laulāto, kas nav spējīgs pats sevi uzturēt, ja šāda nespēja radusies laulībā vai ir ar to saistīta. Nosakot uzturlīdzekļus, jo īpaši tiek ņemtas vērā vecums, veselības stāvoklis laulības šķiršanas brīdī un bērnu apgādības pārtraukšana laulībā. Ja pāris nespēj vienoties par uzturlīdzekļu apjomu, lēmumu pieņems tiesa, pamatojoties uz viena laulātā priekšlikumu. Uzturlīdzekļus var izmaksāt kā vienreizēju maksājumu vai maksāt pa daļām.

Ja laulātie vai šķirtais pāris nevar vienoties par uzturlīdzekļiem, tiesa var piešķirt uzturlīdzekļus, pamatojoties uz tā laulātā priekšlikumu, kurš nebija primāri vainīgais laulības iziršanā un kuram laulības šķiršanas rezultātā nodarīts nopietns kaitējums; uzturlīdzekļus var piešķirt uz laiku, kas nepārsniedz trīs gadus pēc laulības šķiršanas.

Tiesības saņemt uzturlīdzekļus izbeidzas, ja saņemtiesīgais laulātais stājas jaunā laulībā vai reģistrētās partnerattiecībās.

4 Kādā ir nozīme jēdzienam "laulāto atšķiršana"?

Čehijas Republikā nepastāv laulāto atšķiršana.

5 Kādi ir priekšnoteikumi laulāto atšķiršanai?

Sk. atbildi uz 4. jautājumu.

6 Kādas ir laulāto atšķiršanas tiesiskās sekas?

Sk. atbildi uz 4. jautājumu.

7 Kāda ir praktiskā nozīme jēdzienam "laulības atzīšanas par spēkā neesošu"?

Tiesa atzīs laulību par neesošu pat bez pieteikuma, ja tā noslēgta ar vīrieti vai sievieti, kas jau ir precēts(-a), ar personu, kas jau iepriekš ir stājusies reģistrētās partnerattiecībās vai līdzīgā savienībā ārvalstīs, ja šī laulība, partnerattiecības vai cita līdzīga savienība vēl joprojām pastāv; vai starp augšupējo radnieku un lejupējo radnieku, starp brāļiem un māsām vai starp personām, kuras saista adopcijas saites.

Tiesa atzīs laulību par neesošu, pamatojoties uz viena laulātā pieteikumu, kura piekrišana stāties laulībā panākta ar spaidiem, kas ietver vardarbības pielietošanu vai draudus pielietot vardarbību, vai kuras piekrišana stāties laulībā izrietējusi no kļūdaina priekšstata par iecerētā laulātā identitāti vai laulību pārrunu raksturu. Pieteikums jāiesniedz viena gada laikā, skaitot no agrākā datuma, kurā laulātais to varēja izdarīt, ņemot vērā apstākļus, vai kurā viņš(-a) uzzināja patieso situāciju. Tiesa atzīs laulību par neesošu, pamatojoties uz pieteikumu, ko iesniegusi persona, kam ir likumīga interese šajā jautājumā, ja laulība noslēgta, neraugoties uz juridiska šķēršļa esamību (piemēram, nepilngadība vai nespēja slēgt juridiskus aktus; tas neattiecas uz ierobežotas rīcības spējas gadījumiem).

Laulība ir neesoša, ja vismaz vienas personas, kas vēlas stāties laulībā, gadījumā nav izpildīti obligātie nosacījumi attiecībā uz viņa (-as) piekrišanu laulībai, vai laulību ceremonijā vai saistībā ar to.

8 Kādos gadījumos laulība var tikt atzīta par spēkā neesošu?

Sk. atbildi uz 7. jautājumu.

9 Kādas ir laulības neesamības tiesiskās sekas?

Tiek uzskatīts, ka laulība, ko tiesa atzinusi par neesošu, nemaz nav tikusi noslēgta jau no paša sākuma (*ex tunc*). Taču tā tiek uzskatīta par spēkā esošu līdz brīdim, kad tiesa to atzīst par neesošu. Pēc laulības atzīšanas par neesošu laulāto tiesības un pienākumus attiecībā uz viņu bērniem un īpašumu nosaka tādi paši noteikumi kā laulības šķiršanas gadījumā. Laulības atzīšana par neesošu nozīmē arī to, ka spēku zaudē šķietamo laulāto paziņojumi par viņu uzvārdu. Abi laulātie attiecīgi atgriežas savā sākotnējā uzvārdā, un viņiem nav tiesību izvēlēties savu uzvārdu. Pēc laulības atzīšanas par neesošu bērnu uzvārdi netiek mainīti. Paternitātes prezumpcija attiecas uz mātes laulāto pat tad, ja laulība ir atzīta par neesošu.

10 Vai pastāv alternatīvas ārpustiesas iespējas, kad, nevēršoties tiesā, var tikt atrisināti laulības šķiršanas jautājumi?

Ir vairāki konsultatīvie dienesti, kas sniedz padomu ģimenes, laulības un savstarpējo attiecību jautājumos. Vēl viena alternatīva ir mediācija. Papildu informācija ir atrodamā Čehijas Republikas Mediatoru asociācijas un Čehijas Republikas Laulības un ģimenes konsultantu asociācijas tīmekļa vietnēs — sk. turpmāk pievienotās saites. Taču laulības izbeigšana ar šķiršanu var notikt, tikai pamatojoties uz tiesas izdotu, galīgu spēkā stājušos provizorisku lēmumu par laulības iziršanu un šķiršanu.

11 Kur lai es iesniedzu pieteikumu (sūdzību) par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu? Kādas ir nepieciešamās formalitātes un kādus dokumentus ir nepieciešams pievienot pieteikumam?

Pieteikums par laulības šķiršanas procesa uzsākšanu un pieteikums par laulības atzīšanas par neesošu procesa uzsākšanu tiek iesniegts rajona tiesā tajā rajonā, kurā atradusies pāra pēdējā kopīgā dzīvesvieta Čehijas Republikā, ja vismaz viens no laulātajiem dzīvo rajonā, kurā šai tiesai ir jurisdikcija. Ja tādas tiesas nav, piekritība ir vispārējai tiesai, kam ir jurisdikcija attiecībā uz to laulāto, kurš nav iesniedzis pieteikumu par procesa uzsākšanu, bet, ja nav arī tādas tiesas, piekritība ir vispārējai tiesai, kam ir jurisdikcija attiecībā uz to laulāto, kurš iesniedzis pieteikumu par procesa uzsākšanu. Fiziskas personas gadījumā vispārējā tiesa ir rajona tiesa tajā rajonā, kurā atrodas šīs personas dzīvesvieta, un, ja dzīvesvietas nav, tajā rajonā, kurā persona uzturas. Dzīvesvieta nozīmē vietu, kurā persona dzīvo ar nolūku tur pastāvīgi uzturēties (var būt vairākas šādas vietas, līdz ar to visas šīs tiesas var būt par vispārējām tiesām). Lai saņemtu papildu informāciju, skatiet informāciju par tiesu jurisdikciju.

Pieteikumam jābūt rakstiskam, tajā skaidri jānorāda, kurai tiesai tas ir adresēts un kas to iesniedz, kā arī skaidri jānorāda puses (pilns vārds, uzvārds, dzimšanas skaitlis vai dzimšanas datums, pastāvīgās dzīvesvietas adrese vai pasta adrese) un laulība, uz ko tas attiecas (kad laulība tika noslēgta un tās iziršanas apstākļi, attīstība un iemesli). Pieteikumam jābūt parakstītam un datētam. Ja ir pieteikums, kurā abi laulātie vienojušies par šķiršanos, tam jābūt abu laulāto parakstītam. Pieteikumā minētie fakti jāpamato ar dokumentāriem pierādījumiem.

12 Vai es varu saņemt juridisko palīdzību, lai segtu ar tiesvedības procesu saistītos izdevumus?

Kopumā pusēm nav tiesību saņemt kompensāciju par laulības šķiršanas procesa, laulības atzīšanas par neesošu vai nolēmuma, vai laulība ir vai nav spēkā, izmaksām. Tiesa var pieļemt šo izmaksu vai to daļas kompensāciju, ja to attaisno lietas apstākļi vai pušu situācija. Pēc pieprasījuma tiesas senāta priekšsēdētājs var kādu pusi pilnībā vai daļēji atbrīvot no tiesas izmaksām, ja to attaisno attiecīgās puses situācija un tas nav saistīts ar patvaļīgu vai klaji bezmērķīgu kādu tiesību izmantošanu vai šķēršļa likšanu tiesību izmantošanai. Ja nepieciešams aizsargāt kādas procesa puses intereses, šī puse var arī lūgt tiesai iecelt aizstāvi (advokātu). Tiesa var arī iecelt aizstāvi pirms procesa uzsākšanas, bet pusei ir jāatbilst nosacījumiem par atbrīvošanu no tiesas nodevām. Pusei ir jāiesniedz tiesai pierādījumi par savu sociālo situāciju un ienākumiem.

Pieņemot, ka ir izpildītas Advokātu likumā noteiktās prasības, arī Čehijas Advokatūrai var iesniegt pieteikumu par aizstāvja pakalpojumu nodrošināšanu bez maksas vai par samazinātu maksu.

13 Vai nolēmumu saistībā ar laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu ir iespējams pārsūdzēt?

Lēmumu par laulības šķiršanu vai atzīšanu par neesošu var pārsūdzēt piecpadsmit dienu laikā pēc rakstiska tiesas lēmuma saņemšanas. Pārsūdzība tiek iesniegta rakstveidā tiesai, kuras lēmums tiek pārsūdzēts. Ja tiek izdots koriģējošs lēmums saistībā ar sākotnējo lēmumu, termiņš atsākas no datuma, kurā koriģējošais lēmums stājas likumīgā spēkā. Pārsūdzība tiek arī uzskatīta par laikā iesniegtu, pat ja tā saņemta pēc piecpadsmit dienu termiņa beigām, ja apelācijas iesniedzējs ir rīkojies, vadoties pēc nepareiziem tiesas norādījumiem par pārsūdzību. Pārsūdzība nav pieļaujama, ja iesniegts kopīgs pieteikums par laulības šķiršanu.

14 Kas man jādara, lai citā dalībvalstī pieņemtu nolēmumu par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības neesamību varētu atzīt šajā dalībvalstī?

Izņemot gadījumu, kad **citā ES dalībvalstī (izņemot Dāniju) izdots lēmums neatbilst Padomes Regulas (EK) Nr. 2201/2003 (Brisele IIa) pagaidu tvērumam, lēmums tiks atzīts bez īpašas procedūras.** Reģistra birojs vienkārši ņems vērā lēmumu un automātiski izdarīs papildierakstu attiecīgajā reģistrā pēc nepieciešamo dokumentu iesniegšanas, t. i., pēc citas ES dalībvalsts tiesas galīgā lēmuma vai tā apliecinātas kopijas par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu, kam pievienots oficiāls tulkojums čehu valodā un apliecība, kas minēta Briseles IIa regulas 39. pantā (vai Briseles IIa 33. pantā), iesniegšanas. Apliecību pēc procesa puses pieprasījuma izsniegs tiesas, kas lēmušas par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu. No prasības iesniegt šo apliecību var atteikties, ja visi fakti, kas citādi būtu ietverti apliecībā, ir atrodamī pašā lēmumā vai citos iesniegtajos dokumentos (piemēram, ja iesniegtajam lēmumam ir apstiprinājums par tā galīgumu).

Taču ieinteresētā puse var vērsties pie kompetentās rajona tiesas, lai saņemtu lēmumu par sprieduma atzīšanu vai neatzīšanu, piemēram, ja ir nepieciešams precizēt, vai laulība pastāv vai nepastāv (Briseles IIa regulas 21. panta 3. daļa). Taču šajā gadījumā tas attiecas tikai uz ieinteresētās puses tiesībām un nav ieinteresētās puses pienākums; šāds tiesas lēmums nav nepieciešams parastam reģistra ierakstam.

Ja **lēmums ticis izdots citā ES dalībvalstī pirms 2004. gada 1. maija un vismaz viena no procesa pusēm ir Čehijas Republikas pilsonis**, lēmumi par laulības jautājumiem tiek atzīti, pamatojoties uz īpašu Čehijas Republikas Augstākās tiesas lēmumu. Ārvalstu lēmumus, kuriem ir apstiprinājums par to galīgumu, vai citi nepieciešamie dokumenti (piemēram, laulības apliecība) iesniedz Čehijas Republikas Augstākajā tiesā kopā ar oficiālu tulkojumu čehu valodā un attiecīgu augstāko autentifikāciju (superlegalizācija, apostils), ja vien starptautiskā nolīgumā nav noteikts citādi. Papildu informāciju par šo procesu var atrast Čehijas Republikas Augstākās tiesas tīmekļa vietnē, sk. turpmāk pievienoto saiti.

Atsevišķos **divpusējos nolīgumos par juridisko palīdzību**, kas ir saistoši Čehijas Republikai (tie ir nolīgumi ar Slovākiju, Ungāriju un Poliju), ir ietverti noteikumi par tādu spriedumu atzīšanu lietās, kuras nav īpašuma lietas, ko izdevušas otras puses iestādes (kas ietver arī lēmumus par laulības šķiršanu/ laulāto atšķiršanu/ laulības atzīšanu par neesošu), kas Čehijas Republikā tiek atzīti bez īpašas procedūras un ko Reģistra birojs tikai ņem vērā. Šajos gadījumos Reģistra birojs veic papildu ierakstu reģistrā pēc tam, kad ir iesniegts ārvalstu spriedums, kam ir apstiprinājums par tā galīgumu, kopā ar oficiālu tulkojumu čehu valodā un ar pievienotu attiecīgu augstāko autentifikāciju (superlegalizācija, *apostille*), ja vien starptautiskā nolīgumā nav noteikts citādi. Saprotais, ka minētā procedūra ir piemērojama tikai gadījumiem, kad lēmums pieņemts pirms 2004. gada 1. maija. Citādi ir piemērojama Briseles IIa regulā paredzētā kārtība — sk. iepriekš.

Čehijas Republika ir parakstījusi **Konvenciju par laulības šķiršanas un laulāto atšķiršanas atzīšanu** (Hāga, 1970. gada 1. jūnijs). Ja spriedums atbilst šajā Konvencijā paredzētajiem nosacījumiem, Čehijas Republikā ir ieviesta prakse, atbilstīgi kurai nav nepieciešams ierosināt īpašu atzīšanas procesu Čehijas Republikas Augstākajā tiesā, ja spriedums stāties spēkā pēc 1976. gada 11. jūlija, t. i., pēc datuma, kurā Hāgas Konvencija stājas spēkā attiecībā uz Čehijas Republiku. Ārvalstu spriedums, kam ir apstiprinājuma norāde par tā galīgumu, tiek iesniegts Reģistra birojā kopā ar oficiālu tulkojumu čehu valodā un ar pievienotu augstāko autentifikāciju (superlegalizācija, apostils), ja vien starptautiskā nolīgumā nav noteikts citādi.

15 Kurā tiesā man jāvēršas, lai ceļu iebildumus pret citā dalībvalstī pieņemta sprieduma par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu /laulības spēkā neesamības atzīšanu? Kāda ir procesuālā kārtība šajos gadījumos?

Lēmumu var apstrīdēt, pamatojoties uz iemesliem, kas minēti Briseles IIa regulas 22. pantā. Šādā gadījumā iesniegumu var iesniegt vietējai kompetentajai rajona tiesai, kas ir vispārējā tiesa attiecībā uz fizisko personu, pret kuru ir vērsti pieteikums.

Lēmuma automātisku atzīšanu no Reģistra biroja puses atbilstīgi divpusējam nolīgumam vai Konvencijai par laulības šķiršanas un laulāto atšķiršanas atzīšanu (Hāga, 1970. gada 1. jūnijs) var novērst administratīvā procesā ar iespēju pēc tam iesniegt apelāciju kompetentajai apgabaltiesai administratīvo tiesu sistēmas ietvaros.

Nav iespējams pārsūdzēt Čehijas Republikas Augstākās tiesas atzītu lēmumu.

16 Kuru likumu tiesa piemēro laulības šķiršanas tiesvedības procesā, ja laulātie nedzīvo šajā dalībvalstī vai viņiem ir dažādu valstu pilsonības?

Čehijas Republikā laulības izbeigšanai ar šķiršanu ir piemērojami tās valsts tiesību akti, kuras valstspiederīgie laulātie bijuši laulības šķiršanas procesa uzsākšanas brīdī. Ja laulātie ir dažādu valstu valstspiederīgie, laulības izbeigšanai ar šķiršanu ir piemērojami tās valsts tiesību akti, kurā abiem laulātajiem ir parastā dzīvesvieta, vai, ja tādas nav, Čehijas tiesību sistēma.

Ja laulības šķiršana būtu pakļauta ārvalstu tiesību sistēmai, kas neparedz laulības izbeigšanu ar šķiršanu vai paredz to tikai ārkārtēji sarežģītos apstākļos, un ja vismaz viens no laulātajiem ir Čehijas Republikas pilsonis vai vismaz vienam no laulātajiem parastā dzīvesvieta ir Čehijas Republikā, piemērojamas Čehijas tiesības.

Saistītās saites

[Čehijas Republikas Mediatoru asociācija](#)

[Čehijas Republikas Laulības un ģimenes konsultantu asociācija](#)

[Čehijas Republikas Augstākā tiesa — ārvalstu spriedumu atzīšana](#)

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 21/08/2018